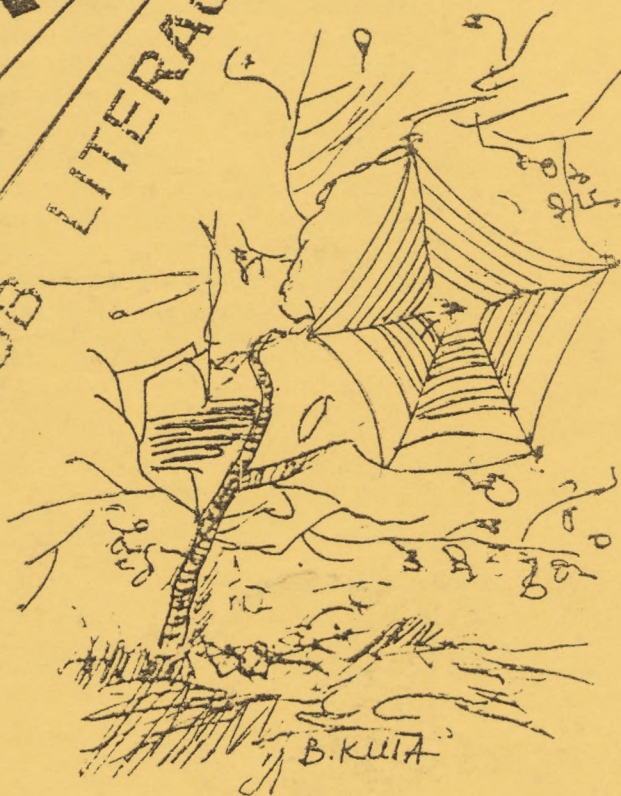

NR 3 17 1996

IGRASZAK

LITERACKIE

MAGAZYN PROB

Wybór i opracowanie utworów literackich:

ZBIGNIEW MIROSŁAWSKI

Ilustracje :

BEATA KUTA

WYDAWCA :

Miejska Biblioteka Publiczna

im. J. Słowackiego

w Tarnowie

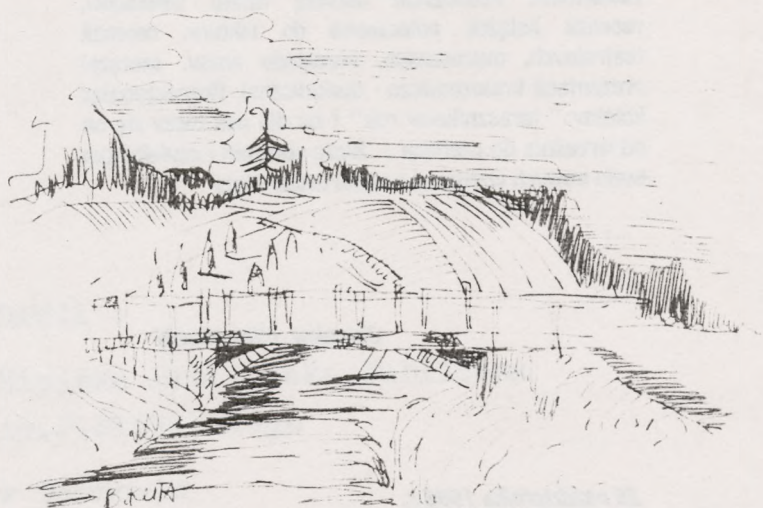
Wstęp

Przed Wami numer siedemnasty... W nim : wiersze, kronika, recenzje. Mam nadzieję, że "IGRASZNIK" jest godny uwagi, bo prezentuje najnowsze teksty autorów - Waszych przyjaciół, taki jest bowiem pierwszy krąg czytelników. Pismo nasze przekazywane jest z rąk do rąk, decyduje o tym chęć upowszechniania gazety grupy autorów, którzy piszą o sprawach interesujących grono rówieśników... i niski nakład. Nasze pisanie poza intelektualną przygodą może stać się załączkiem twórczości prawdziwej. W podtytule piszemy, że "IGRASZNIK" to magazyn prób literackich jednak niektóre z tych prób są naprawdę udane, to wręcz nie próby a utwory dojrzałe. Nie rezygnujemy z charakteru gazety, warsztatowego forum, w której obok siebie egzystują wiersze i teksty różnej wartości. Mają one swoich zwolenników. Nie ma jednak w naszym piśmie tekstów błahych, nijakich. Takie są bezwzględnie odrzucane. Stałą troską jest poziom merytoryczny magazynu, dlatego dążymy do wzbogacenia jego zawartości. Propozycje dotyczą działu wywiadów, recenzji książek polecanych do lektury, recenzji teatralnych, muzycznych, przeglądu prasy, szerszej prezentacji krajoznawczo - historycznej. Rozpoczynając kolejny "igraszniowy rok" (bo dla nas toczy się on od września do czerwca) życzę autorom i czytelnikom wielu nowych wzruszeń i stałej opieki Muzy

Zbigniew Mirosławski

25 października 1996 r.

poetyckie

"Poezja musi przekroczyć
oczywistość,
musi dawać inny jej wymiar"

Wisława Szymborska

PREZENTACJE

X X X

Zawsze istnieje jeszcze
ryzyko miłości,
zagrożenie,
że może jednak
przekonasz do siebie kogoś
i wpadniesz jak śliwka w kompot,
bez odwrotu.
Ale przyznasz,
lepiej to niż
ryzyko zubożnienia

X X X

Nie mogąc dotknąć twojej twarzy
widzę ją wszędzie,
wczoraj powiedzieli o mnie
wariatka,
szalona z tęsknoty
całowałam
drzewa, latarnie, śnieg
jakby ciebie
bez ciepła ust - nie szkodzi
jutro znów wybiegnę
zaczuję cały świat
może trafię na ciebie
gdzieś u jego brzegów.

X X X

Przykuto mnie do ziemi
nie mam skrzydeł by się oderwać
nie jestem mgłą by się podnieść
lekko o świcie znad stawu
nie śpiewam tak dźwięcznie
by chociaż głos wibrował w powietrzu

nie pragnę wolności tak bardzo
by samo pragnienie było wyzwoleniem

X X X

mój bunt
jak wewnętrzna strona
papierowej torebki
nadmuchuję ją
aż pęknie z hukiem
i zobaczycie wtedy
że nie kłamałam
pisząc,

X X X

Nie potrafię żyć tak
by łączyć koniec z końcem.
Życie jedyna umiejętność
której nie jestem w stanie
opanować.
Jedyny wiersz którego
nie umiem wyuczyć się
na pamięć
Improwizuję
jeszcze umykając śmierci.

X X X

Myśli o samotności
przychodzą najczęściej wieczorem
gdy wąska szpara w drzwiach
przesyła znikomą smugę światła
z zewnątrz

niebo w przeźroczystej szacie
przez którą przebija kosmos
bez księżyca i gwiazd -
odpłynęło w ostatnią dal

a pierwsze łzy przez zamknięte oczy
nie są grą światła
poślegbiają czerń ludzkiej twarzy
która czasem jest i moją.

X X X

pada deszcz
moje ja - bez miłości
siedzi w otwartym oknie
krople zdążają tylko w kierunku ziemi
niemalże cicho
jednak niepokój
spływa miarowo
z ukrytych dłoni we mnie
uświadamiam sobie że jeszcze czuję
choć lęk
a krawędź okna tak bliska

mam ochotę być deszczem
jak krople roztrzaskać się
o chłód ziemi
lub wsiąknąć w jej ciszę.

X X X

Moje ciało
jest pustynią rozkoszy
nieposmakowanej
za dnia piekielny wiatr
przemierza ją wzdłuż i wszerz
wciska się między usta i stopy
które odmraża noc
polarnym powiewem

A martwe słońce
zwnisa z sufitu

Moje ciało
jest ciszą niezakłóconą
i nawet duch
nie chce tu mieszkać

93 - 26 LUTY

moja ręka - aktorka
moja stopa - tancerka
płaczą się gubią
nie rozmawiają o niczym
w cieniu ognia na zielonej
polanie
rozmarzyły się bez reszty
otoczyły blask nocy i czerni dnia
zarzucone na niebie
płaczą umierają
moja stopa - tancerka
moja ręka - aktorka

95 - 22 LISTOPADA

wszystkie promienie nocy
skierowane do góry

czas materii

obrządek zimnych dłoni
w skrytym uniesieniu

czas natury

czerwona łuna palących
szeptów wynurza

czas oddechów

rozerwać płatek róży
rozchwiać złudzenie
rozrzucić zieloność liścia

wszystkie promienie nocy
oddam porankowi

95 - 21 LIPCA

Noce płoną
bezbieżnie
ich kotwice
nie tłoczą się
w jasności dni

uciekają

szybciej

głębiej

ratując swą

piękność

12 - PAŹDZIERNIK - 95

niebo błyska
jaskrawością jesiennych
barw
gra czerwonej magii
gwiazd
chmur błękitnych
tryumf
wieczór pragnie
odgadnąć chęć
minionych świtów
cud kolorów natury
wre
życiowym blaskiem
a noc
ile pomysłów ziści
ile odda słów
w jaskrawości jesiennych
barw
niebo błyska

7 PAŹDZIERNIK - 95

myśli dają znaki
stukają
krzyczą
i milkną
nie pragną już mówić
do was
nieprzyjaciele drodzy
szepł słów odleciał
uśmiechnięty - nie wygrał
zostanę tu
skopana i odepchnięta
zbyt się boję
by móc
walczyć

x x x

daty niepotrzebne
gdy czas niesie
liche podarki
dziś cicha noc
poderżnięte gardło
pysze
nieumiejętny dzień
poskromi chłodną
minę

daty niepotrzebne
gdy świt ten sam

x x x

Rozłożyłam parasol
nadziei

Krople deszczu
spadają po niemej
stronie mego
ocalenia

96 - 24 sierpnia

95 - 14 MAJA

W moich dłoniach
wszystko staje się kruche
palce - delikatnie dotykają
poszycia ciemnej barwy
uginają się ramiona
i upada złoto myśli
zbyt ciężkich

o krok od szumu
twych ust
robak cichaczem wbiega
po ścianie

w twoich oczach
jednakowa barwa snu
niteczki cienkich naczynek
powieki - zamknięte przy
blasku księżyca
i tylko cień postaci
pozostaje żywy

o krok od szeptu
mego ciała
robak cichaczem wbiega
po ścianie

W naszych dotykach
obojętność odeszła we
mgłę pustynnej
oddechy - poszarpanym
wichrem zamknęły się
w sobie
i bliskość morza radości
wiruje wokół nas
o krok od szelestu
naszych mięśni
robak cichaczem wbiega
po ścianie

.. GDY ..

Eli

Gdy śpiew ptaka zbudzi cię rankiem
odpowiedz mu
muzyką westchnień
może lepiej
zgrzytem deszczu

Gdy
sen koszmarny wstrząśnie tobą
uśmiechnij się
grą szeptu
może lepiej
jaskrawością słońca

i
Nie martw się o nic
gdziekolwiek będziesz
opatrność lustrzanej drogi
jest tuż za tobą
błądzi jak
twój
ogień w oczach
gniew w dłoniach
krzyk w ustach
miesza się z mgłą
ciszy przebiegłej.....więc

Gdy
Śpiew.....
Sen.....
odpowiedz.....
uśmiechnij.....
może lepiej.....

.....
.....
.....
.....

ZATAŃCZ.

Beata Kuła

"PORTO"

Rozbity kieliszek
Wino zmieszane z krwią
Mówisz coś do mnie
Ja nadal widzę jak on spada
Rozcina skórę mojej ręki
Czerwone morze krwi
I wina marki "Porto"
- Ty ratujesz dywan...

X X X

Jak śpiewają w Krakowie
Naprawdę nie dzieje się nic
Pajęczyny przestały rosnąć
Popsute radio umarło
Mam dużo czasu
zarośnięte kurzem książki
z przejeżdżonymi mołami
sennymi z przejeżdżenia

Bezruch
Pokój bez życia
Naprawdę
Nie dzieje się nic
Czekam
Życie odwiedź mnie
Proszę...

X X X

Dzisiaj uszło ze mnie morze krwi
I widziałam przed sobą swojego anioła
Groził mi palcem
Przecież byłam grzeczna
Nie moja wina, że...
Czułam się jak na karuzeli łańcuchowej
Gdy przestałam się kręcić
Sto głów zadawało pytania
Tak męczący dzień
A to wszystko
Dzisiaj w pracowni analitycznej.

"IDEAL"

Widzę się w lustrze
Jak ziawę
Te oczy nos i usta
Dalekie od ideału
Nie jestem Afrodytą
Nie będę nią nigdy
Nie chcę
Wystarczy, że jestem
Sobą
Ziawą nie idealną .

TAMTE DNI

Te dni przegrane,
te lata szalone,
to wszystko dla ciebie
po to abyś zrozumiał
to uczucie, ten żal.
Możesz już wszystko
zrobić, wszystko powiedzieć
pozwól tylko mi wybaczyć
twój gniew i twoje zło.
Moja miłość ma już
inne oczy...
Moja miłość ma już
inną twarz...
Pozwoliłeś zmyć ten
wstrętny strach,
który szpecił twą tak piękną twarz...

X X X

Chcę być wiatrem,
słońcem, wodą,
lodem, ogniem,
nic. . .
pozostało mi tylko jedno
przeminąć. . .
tylko to mogę
dziś zrobić
stojąc na progu
samośnych dni.
niczemu już
nie stawię czoła

PRAGNIENIE CUDZE

Chcę być różą
bez kolców
pąsową
a jestem tylko makiem
trwającym zaledwie
przez jedno drgnięcie
powieki

VIKTORIE

Ten mak polny
ten mak czerwony
wciąż tańczy
w mojej dłoni

Te pola zielone
te pola jaskrawe
złotą pszenicą
rozświetlają niebo

Ta łąka pierwsza
ta łąka ostatnia
na czarnych rzęsach
polnego maku wciąż lśni.

ŻŁUDNE CIEPŁO

Myślałam
że to Twe ramiona
ogrzewają mnie
w zimowe noce
A Ty przecież oszczędłeś
pozostawiając
włączony kaloryfer.

POMYŁKA

Skrzypnęły cicho drzwi
zaszumiał wiatr
Czy to otwały się
wrota do raju ?
Nie, to tylko
... Ty
wróciłeś z nocnej zmiany.

X X X

Chwila bliskości nastraja strunę życia
Znowu razem pod ciemną chmurą rzeczywistości
Nocną porą ulewny deszcz
gasi tłące się w oddali ognisko
Duszący dym drażni robaki myśli
    siejące teraz wokół siebie odrażającą pustkę
Idiota - bluźni
Mylisz się
Nie tęp nieistniejących robaków
ale kup porządny parasol
Lub dorzuć do ognia mahoniowego drewna

Agnieszka Kopyt

NIEPOJĘTA MIŁOŚĆ

Pomarszczone dłonie
zapadnięte oczy
włosy splecione
w wielkie kołtuny
i wychudnięte nogi
    oto Ty cała
codzień oddajesz
częstkę swego życia
za kawałek chleba
A ja
jak kanibal
bez skrupułów
pożeram ten chleb
przecież
całe Twoje życie
mam.

X X X

Długo
padał deszcz
kasztań
których nie zbieraliśmy
utopiły się za nas

X X X

pod wieżami kościołów
mieszkają niebłagie zdarzenia
czasem spadną
wraz z biciem dzwonów
i nikt nie wie
gdzie zaczyna się
ich zło.

X X X

przyniosłam kasztany
będziesz robił
nasz dom.

NADZIEJA

koledze

Ona jest gorzka
jak piołun
i ziarno gorzycy,
pełna wiary i zwątpienia
jak królowa niewidomych
dotyka mnie
i me cierpienia.

DROGA DO RADOŚCI

Szukam Cię wciąż
o Radości
po omacku
błąkam się
po drogach życia
wśród splecionych
ścieżek,
złudzeń i trosk
widzę światelko. . .

Do Ciebie prowadzi
droga wyobraźni,
po schodach optymizmu
wspinam się wciąż

Już tak blisko
raduje się serce
w twojej jasności
widzę me szczęście.

Doroŭa Kunc

LESZCZYNA

Pod wpływem dźwięków stłamszonych ogniskiem
pytam się
Czy odwiedziŝ ze mną literatów ?
- to zbyt pięknie zabrzmiało.
Odwieź ze mną zwykłych ludzi.

Nie targajmy gmachu Babilonu
[spojrzałam na różę w glinianym wazonie]
dodajmy sił obrazom na ścianie
[bym mogła odczytać liryk]

CZŁOWIEK NIC NIE WIE (DO M)

Odchodzimy od siebie powoli
a za nami pękają chodniki
Ty układasz rozbite płyty
i czujesz jak przeszłość boli

Walczysz o niebo dla nas
ale dlaczego stamtąd kradniesz spojrzenia
przez chmury przechodzi pijany wzrok
Twoje serce błądnie w twarz

Nie mam gdzie uciec wiosna wszędzie
ona też płacze bo każdy kwiatek
jak nasza miłość od słońca umrze
nawet ten przy świętej kapliczce

Ja pamiętam Ty pamiętasz
takie chwile bez powietrza
Twoje myśli moje myśli - jeden warkocz
i milczenie wtedy słów bezradność

Zatrzasnąłeś drzwi przede mną
a ramiona masz otwarte
krzyczysz : Nienawidzę i przebaczasz
wracam żebym mógł odejść

Nikt nas nie zrozumie
czas kopie mogiły
Bóg patrzy człowiek nic nie wie

14 kwietnia '96

POWOLNE SKŁADANIE SKRZYDEŁ

Chciał lkar wolności - nie tyle ...
Miał Cezar przyjaciół - zbyt wielu ...
Głosił Giordano prawdę - za długo ...

A ludzie wciąż cieszą się ze zburzonych granic
i nie rozumieją, że trzeba za to płacić
powolnym składaniem skrzydeł

Jeszcze piekła na ziemi nie będzie
spoczęło się niebo na szczęście
na pomoc spragnionym drzewom
odetchną nareszcie ściany powietrza
wiatrem zachłysną się ptaki
powolnie składając skrzydła

06.1996 (07?)

X X X

Samotność
jak narkotyk
uzależnia
bo cudownie jest
nie udawać
nie dbać o fałszywe bestie
bezpieczniej jest
samemu przed sobą
odpowiadać za świat
bez strachu można
o wszystkim mówić i nie żałować
kochać wszystkich albo nikogo
wolno umrzeć choćby teraz
nie zostawiając rozpacz

Tarnów 29.09.96r.

NIE MOGĘ BYĆ POETĄ

Od pienistych Afrodyt
do ruchomych płaszczyzn
podążam wersami
tak samo pachnie morze
cóż, tylko woda
mógłbym sto słów napisać
i jeszcze tysiące kształtów
lecz po co, to tylko woda

nie mogę być poetą,
chyba

MIEOŚĆ

Nie bądź poetą
po cóż ubierać się w słowa
wolę czuć twoje dłonie przy sobie
nie patrzeć jak pieścisz pióro
mogę spać na rozkładanym fotelu
zamiast w pierzynach leśnych polan !
nie opowiadaj mi o snach co jak maj
świeżych, pachnących, kolorowych, czystych
nie mów, że oddycham za ciebie
oddaj wszystkie kształty i barwy
kwiatom, motylom, ptakom, słońcu
nie nazywaj mnie Dulcyneą, Beatrycze
krzycz, popychaj, pilnuj, dotykaj
patrz na mnie pierwszym spojrzeniem
i kochaj bez pomocy świata

1996

FRAGMENTY

X

Gdzie jest Sabala
- w niebie -
odpowiada dumny góral,
tam nad Giewontem
widzicie te chmury
to dym z jego fajki

a chmury tak piękne,
że nikt nie patrzy na góry
cudowne to pierzyny
i trochę szczyty je zastaniają

X X

Pozbądźmy się kształtów
wystarczą nagie dusze
nie przyzwyczai nas Bóg do ciał
od razu zdobędziemy wieczność

X X X

Kochałem cię tydzień
mówisz za krótko,
w siedem dni można zbudować świat

X X X

Czy to mnie zmylił zapach kawy,
lub czy mnie urzekł jej aromat ?
Nie wiem . Życia mi zapiął ktoś kajdany,
a cały świat się za brzeg schował.

Za tamtym brzegiem ludzka radość,
no, może jakaś mała troska.

A tutaj tylko zwykła szarość
i najzwyklejsza woła boska.

X X X

Już tyle godzin w puch obrośło
na piórach wzlotu i upadku,
Skrzydłami czasu nie przeniosę
do normalności dni przepadłych.

W jednej minucie tyle zdarzeń.
Z oczu opaskę zdejm Temido !

Twe oczodoły będą świadkiem,
dni, które bardzo głupio płyną.

Na nic bogactwo ani nędza,
życie przechodzi całkiem obok.
I gdzież ten motor, co napędza
sekund płynący smutny potok.

Ani miłości stąd nie ujmę,
nie wyprowadzę jej pod rączkę.
Więc swe uczucia składam w trumnie,
oziębłe, żadne, ale gorzkie.

Piołunem pachnie obiad każdy,
jedzony prawie z obrzydzeniem.
Byle wytrzymać do kolacji,
oddając honor rąk skinieniem.

moźatorskie

"Pomyłka staje
się błędem
dopiero wówczas,
gdy się przy niej
obstaje".

Ernst Juenger

PREZENTACJE

Zamek w Przecławiu k/Mielca stoi w miejscu XVI wiecznego dworu Koniecpolskich. Wybudował go ród Lięgźów. Od 1658 r. stał się własnością Władysława Reja, starosty lubuskiego, wojewody lubelskiego, marszałka i kanclerza królowej Marii Ludwiki Gonzagi. Był Władysław potomkiem "oica literatury polskiej" Mikołaja Reja z Nagłowic. Syn poety dzierżył m. in. Świerczków (dziś część Tarnowa). O rodzinie Rejów dzisiaj jest znowu głośno za sprawą ... Mikołaja Reja, ambasadora USA w Polsce. Historia obfituje w dokonania członków tej rodziny. Jan Rei "... stawał w grunwaldzkiej potrzebie w 1410 r.", Stanisław Rei w 1452 r. "od Tatarów był pojmany..." byli Rejowie duchownymi. Jan Rei proboszczem św. Michała na zamku Krakowskim, Józef Rei, kanonikiem przemyskim i chełmskim (zm. w 1777 r.), Andrzej Rei - kanonikiem krakowskim, który pod koniec życia wstąpił do zakonu św. Franciszka na Stradomiu. Tytuł hrabiowski uzyskał Kajetan Rei 29 VII 1806 r. od cesarza Józefa II. Dominik Rei zginął, zabity przez podburzonych do rabacji w 1846 r. chłopów w Dębicy. Mieczysław Rei był posłem do wiedeńskiego parlamentu i członkiem założycielem oraz prezesem Towarzystwa Tatrzńskiego (od 1873 r.). Mikołaj Rei (1866 - 1932) był dr. praw, posłem z ramienia Stronnictwa Ludowego do Rady Państwa w Wiedniu, mediatorem pomiędzy PSL Piast W. Witosa i Stronnictwem Katolicko-Ludowym ks. Franciszka Sierosławskiego i Jana Potoczka. Był też delegatem Naczelnego Komitetu Narodowego na powiat pilzneński. Jego córka Helena z Rejów Jabłonowska (1895 - 1972) była członkiem AK pseud. "Rzepicha". W czasie II wojny św. została prezesem Oddz. Powiatowego Rady Głównej Opiekuńczej w Dębicy. Jej bratanek (brat stryjeczny obecnego ambasadora) Krzysztof Rei jest twórcą teorii przestrzeni struktur społecznych, członkiem Międzynarodowej Akademii Nauk Przyrodniczych i Społecznych. Mieszka w Warszawie. Rodzina ambasadora mieszka w Larchmont w stanie Nowy York, są to córka Cecylia i synowie Anthony i Michael Reyowie.

Fr. Leszczyc

INDIAN STORY

Wódz szczepu imieniem Kompletny Dureń siedział sobie przy rozpalonym ognisku i nabijał fajkę. Był tak zajęty nabijaniem fajki, że nawet nie zauważył jak pojawił się wojownik o pięknie brzmiącym nazwisku Tępy Matoł i powiedział :

Bądź pozdrowiony Kompletny Durniu !

- Witaj Tępy Matole - Odpowiedział Kompletny Dureń -
Cóż za kretyn cię przysłał ?

- Kompletny Durniu - Rzekł Tępy Matoł - Przysłał mnie
nieźle stuknięty.

- Musi być Nieźle Stuknięty - Odparkł Kompletny Dureń -
skoro cię tu przysłał. Czego chce Nieźle Stuknięty od
Kompletnego Durnia skoro przysłał Tępego Matola ?

Ale Tępy Matoł nie wiedział, ponieważ był tak samo
głupi jak skończony Osiół, a na dodatek cierpiał na
sklerozę.

- Usiądź Tępy Matole ! - zaproponował Kompletny Dureń
- wypalimy fajkę.

Tępy Matoł usiadł przy Kompletnym Durniu, a na tle
ogniska wyglądali jak idioci. Milczenie zaczęło się
przeciągać.

- O czym myślisz Kompletny Durniu - Przerwał Tępy
Matoł.

- Obmyśliłem pewien głupi plan - Odrzekł Kompletny
Dureń - Ten plan jest głupi. Najgłupszy jaki tylko może
przyjść do głowy Kompletnemu Durniowi.

- Wielka jest twoja głupota Kompletny Durniu - Słusznie
zauważył Tępy Matoł.

- I twoja Tępy Matole - Chciał się zrewanżować
Kompletny Dureń.

- Ale twoja jest największa - Ciągnął dalej Tępy Matoł.

- Uważasz mnie za kompletnego durnia ? - Zaciekawiał
się Kompletny Dureń.

- Ależ Kompletny Durniu, gdybyś nie był kompletnym
durniem nie byłbyś wodzem tego szczepu - Chciał się
przypodobać Tępy Matoł.

- Jesteś do przesady tępy Tępy Matole - Zauważył
Kompletny Dureń.

- Kompletny Durniu - Przypomniał sobie Tępy Matoł - Przypomniałem sobie z czym przysłał mnie Nieźle Stuknięty.
- Więc mów ! - Rozkazał Kompletny Dureń, ponieważ nic innego kompletnie nie przyszło mu do durnej głowy.
- Nieźle Stuknięty chce chodzić z twoją córką Zakutą Pałą przez dwa tygodnie do tyłu po górach. - Przedstawił sprawę Tępy Matoł.
- Może chodzić, jeśli Zakuta Pała się zgodzi, ale nie do tyłu tylko bokiem - Triumfalnie zakończył Kompletny Dureń, bo na nic głupszego nie wpadł w danej chwili.

cdn..

"WIERSZY DOMINIKI SZAFRĄSKIEJ"

Dominika współpracuje z "IGRASZNIKIEM" od numeru 10/95. Jej obecne teksty cechuje pozorna powściągliwość. W wierszu bez tytułu zaczynającym się od słów *"zawsze istnieje jeszcze ryzyko miłości ..."* pisze *"może jednak przekonasz do siebie kogoś..."*. Sytuacja przekonania "jednak" kogoś nie niesie nadziei, wręcz przeciwnie dominuje pesymizm. Nie przestajemy jednak pomimo to szukać się nawzajem bo jak czytamy w finale *"lepiej to niż / ryzyko zubożenia"*. Ten oszczędny i jakby pozbawiony emocji utwór jest przede wszystkim manifestem. Zmusza do niego sytuacja zagrożenia, sytuacja braku zaufania, poczucia pustki. To Symptomy czasu, dekadentyzmu końca wieku - ciągle obecny jest też aspekt ucieczki od bezmiłości.

"Nie mogąc dotknąć twojej twarzy..." to wiersz przeciwnie - spontaniczny. Powściągliwość zanika i pozostaje tylko w słowach *"...wczoraj powiedzieli o mnie /wariatka.../* konstatacja, że świat ocenia nasze zachowania *"chłodnym okiem"*. Dominika mówi na to *"nie szkodzi"*. Wie czego chce, choćby wydawało się to nielogiczne. Refleksja nad samą sobą przybiera formę autozarytowania? *"nie pragnę wolności ta bardzo by samo pragnienie było wyzwoleniem ..."* Usprawiedliwieniem jest to, że to mnie *"Przykuto ... do ziemi"*, winny jest świat zewnętrzny. Fakt przykucia nie pozwala *"się oderwać"*, podnieść się lekko jak męła. Brak też wiary we własną moc. Brak zgody na życie *"tak/by wiązać koniec z końcem/..."* Pozorna dezercja, wycofanie się - możliwości wzlotu, wyzwolenia przekreślone zostają improwizacją, buntem, czasem skrajnym pragnieniem nieobecności, *"wsiąknięcia w ciszę"*. Ostatecznie poczucie niespełnienia *"nieposmakowanej rozkoszy"* wywołuje wrażenie *"polarnego powiewu"*, wizję *"martwego słońca"* zwisającego z sufitu, - poczucie wewnętrznej ciszy, braku wewnętrznego ducha. Zapis buntu, myśli o samotności przepełniony jest porównaniami do *"wewnętrznej strony papierowej torebki"*, *"pustyni"*, *"ciszy"* - nie ma tutaj krzyku, więcej rezygnacji. Dramatyczna jest ochota aby *"roztrzaskać się o chłód ziemi"*. Niepokoją słowa kiedy Dominika mówi o tym kiedy papierowa torebka *"pęknie z hukiem"*.

ZB. MIROSLAWSKI

Najbardziej ludzką cechą człowieka jest jego niespożyta ciekawość, której skutkiem było zefknięcie się z książką, którą gorąco polecam przeczytać. "GOŚCIE Z KOSMOSU" to książka pełna hipotez, ale i dla sceptyków pełna naocznych i namacalnych zjawisk i faktów. Pozwoli ona przenieść się w tajemniczy świat legend, wierzeń i religii innych kultur i kontynentów. Jest to także wspinały podręcznik wiedzy o sztuce z zakresu rzeźby i architektury. Dodajmy - rzeźby i architektury pełnej zagadek do dnia dzisiejszego - Piramidy, rysunki z pustyni Nazca, ruiny Tiahuanacu Stonehenge w Anglii. Jak wytłumaczyć pojawienie się tych monumentalnych budowli? Czy były one dziełem ludzkich rąk? Czy tysiące rysunków i napisów to znaki cywilizacji pozaziemskich? Nie bójmy się przyznania do ... własnej niewiedzy. Próbujeśmy odpowiadać na wszystkie pytania całym zdaniem, gdy tak naprawdę jednoznacznej odpowiedzi nie ma nie ma! Książka ta opisuje, że coraz bardziej wydaje się prawdopodobne, iż wszystkie nasze z takim samozaparciem przedsiębrane iż taką dumą kończone wyprawy geograficzne ponownie "odkrywały" tylko to, co już setki lat temu było znane i rozwinięte na wysokim poziomie. My tysiące lat po wygaśnięciu tych cywilizacji musieliśmy dokonywać powtórnie odkryć z dziedziny matematyki, inżynierii, astronomii, medycyny. Ile jeszcze tajemnic starożytnych pozostało do dziś dla nas nie odkrytych? Poznajemy te już odkryte -mimo to nadal fascynujące i otoczone mrokiem tajemnicy. "GOŚCIE Z KOSMOSU" czyta się jednym tchem!

Kulka

W ostatnim przedwakacyjnym spotkaniu w Galerii "Niebieskiej" odbyła się promocja tomiku Jacka Tryby pt. *"Nie potrafię zabić tarcz"*. Pisał o tym Krzysztof Kapała na łamach "Tarnowskich Azotów". Ukazały się wzmianki w "TeMi", "Dzienniku Polskim", w "Wizjonerze Regionalnym". Wiersze Jacka czytała Józefa Frysztakowa. Obecnie już w cywilu Jacek podejmuje pracę nad kolejnym zbiorem.

X

W sierpniu w MBP odbyło się spotkanie z rosyjskim pisarzem, z zaprzyjaźnionego z Tarnowem, Kołtasu z regionu archangielskiego. Kołtas jest miastem - miejscem zsyłki do stalinowskiego łagru. Władimir Nogowicyn jest dziennikarzem, prozaikiem i poetą. Wydał kilka książek m.in. *"Późne spotkanie"*, *"Okno"*, *"U soli wyczegockiej"*. Przywiózł ze sobą tomiki przyjaciół literatów: Mienszykowej, Tufowa, Jaiszczycyna. Interesował się twórczością Tarnowian. Ze sobą zabrał tomiki: Beaty Kuty, Sylwii Mędrak, Jacka Tryby, antologię Zbigniewa Mirosławskiego pt. *"Wychodzimy codziennie na spotkanie"*, kilka numerów *"Igrasznika"*. Podejmuje się przekładów na język rosyjski. Tłumaczył już poezję m.in. T. Różewicza, W. Chotomskiej, E. Najwer, J. Ratajczaka, Z. Mirosławskiego. Władimir Nogowicyn liczy na ożywienie kontaktów Kołtasu i Tarnowa. Zaprasza do siebie. Jego wiersz prezentujemy poniżej.

"OKNO"

Pamiętam, wspomnę
wszystko jedno,
jak czuję ból,
jak czuję miłość
to w nocy jedno -
Twoje ! - okno
jak się przyciągająco
                    świeciło.
I mienienie, które jest
                    i znika,
którego spłoszyć
            Tyś nie śmiała.
I cisza,
cisza tego świata
jak wielki motyl
                    uleciała

1994

przetłumaczył
Zbigniew Mirosławski

Nowym prezesem SPP został Marian Grześczak, do niedawna dyrektor Instytutu Polskiego w Bratysławie / przez 6 lat /. Wywiad Leszka Żulińskiego z Grześczakiem można przeczytać na łamach "Wiadomości Kulturalnych" z 29 IX, Numer 39. M. Grześczak powiedział m.in. : *" Gdyby teraz do Polski przybył Homer, to nie miałby z czego żyć..."*

X

Wywiady ze St. Lemem z okazji 75 lecia znajdziemy na łamach "Tygodnika Powszechnego" i "Wiadomości Kulturalnych".

X

W październikowym numerze "Literatury" Helena Zaworska pisze o niedawno zmarłym poecie Stanisławie Czyczu z Krakowa. Ta sama autorka recenzuje wiersze Marcina Świetlickiego. O jego najnowszym tomiku pt. *"37 wierszy o wódce i papierosach"* pisze też w tym samym numerze Ryszard Częstochowski. Ciekawe artykuły o wystawie *"Caravaggio - Różne oblicza caravaggonizmu"* w Muzeum Narodowym w Warszawie piszą w "TP" Janusz Marciniak (Nr 38 z 22 IX) i Katarzyna Balicka w "WK" (Nr 39)

KONKURS

ROZPOZNAJ AUTORA WIERSZA

Wiersz Beaty Obertyńskiej pt. "Dafne" rozpoznała Aneta Pieprzicka.

Gratulujemy.

Dzisiaj zagadkę stanowi utwór autora z Tarnowa

X X X

bołała Cię głowa...
prosiłeś bym poszedł,
poszedłem...
było ci trochę żal,
(pewnie sama nie wiesz dlaczego)
a wszystkiemu był winien,
on - Oskar Wilde

Monotonna gama schodów...
i trzask drzwi - dysonans
zabolało Cię coś,
ale nie głowa
a obok był znowu on -
Lord Paradoxs
i z uśmiechem to zanotował.

Kraków IV 1950 r.

SPIS TREŚCI

W I E R S Z E

Dominika Szafrńska : ... Zawsze istnieje	4
... Nie mogąc	4
... przykuto mnie	
... mój but, ... nie potrafię ..	5
... Myśli o samotności /	
... pada deszcz	6
... moje ciało	7
Aneta Pieprzycka : 93-26 LUTY, 95-22 LISTOPADA.....	8
95-31 LIPCA, 12 PAZDZIERNIKA 95...	9
7 PAZDZIERNIK 95, ... daty niep...	10
95-14 MAJA	11
GDY	12
Beata Kuta : ... dzisiaj uszło ze mnie . IDEAŁ ...	14
PORTO. ... jak śpiewają w Krakowie...	13
Angelika Dembno-Czaykowska : TAMTE DNI. ...chcę być..	15
PRAGNIENIE CUDZIE. VIKTORIE.....	16
Mariola Serafińska : ŻŁUDNE CIEPŁO. POMYŁKA	17
Jan Wesołowski : ... chwila bliskości	18
Agnieszka Kopyt : NIEPOJETA MIŁOŚĆ	18
Sylvia Sułek: ... długo, ... pod wężami... przynio słam	19
Bernadeta Rzeszutko : NADZIEJA. DROGA DO RADOSCI...	20
Dorota KUNC : LESZCZYNA	21
Maciej Smagacz: CZŁOWIEK NIC NIE WIE	22
POWOLNE SKŁADANIE. ... samotność...	23
NIE MOGE BYĆ POETĄ. MIŁOŚĆ.....	24
FRAGMENTY	25
Jacek Tryba : ...czy to mnie ...już tyle godzin.....	26

P R O Z A :

KRÓTKA HISTORIA REJOW Z PRZECŁAWIA /Fr.Leszczyc/....	28
Jacek Tryba : INDIAN STORY	29
RECENZJE : Zbigniew Mirodławski:Wiersze Dominiki Szafr- ńskiej	31
"Kulka" : Goście z Kosmosu /film/	32
KRONIKA	33
WARTO WIEDZIEĆ	35
KONKURS	36

**MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W TARNOWIE**

im. Juliusza Słowackiego

33-100 Tarnów ul. Krakowska 4

adres redakcji :

● Oddział dla Dzieci i Młodzieży MBP
33-100 Tarnów, ul. Staszica 6
tel. /o-14/21-34-91/